

Donderdag

den 16 December.

NIEUWSTYDINGEN.

DUITSCHLAND.

NEUREMBERG den 4 december. De regering dezer stad heeft, door eenen wijzen maatregel van voorzorg, besloten, om van de vruchtbaarheid dezes jaars gebruik te maken, ten einde voorraad-schuren van granen aan te leggen, met oogmerk, om in geval van gebrek, of van aanmerkelijke duurte, te voorzien. Dit besluit is door den koning goedgekeurd; dien ten gevolge zal er, ten einde de daartoe benodigde kosten te dekken, een vrijwillige geldleening van 125,000 florijnen, tegen vier procent, geopend worden, zullende kapitaal en interesten op de fondsen der stad worden gehypothekeerd.

HAMBURG den 7 december. Van Brunswijk schrijft men, dat er den 3 dezer, ten twee uren in den ochtendstond, in de kaseijerij brand ontstond, welke ook den inkervleugel van het paleis aan vatte; alle de archiven zijn ten prooi der vlammen geworden. Ten 7 uren was men den brand reeds meester.

GRÖÖT-BRITANNJE.

LONDEN den 2 december. Eene requisitie aan den groot-baljuw van Westminster is, zoo men zegt, gisteren avond, door een groot aantal personen geteekend. Deze heeft ten oogmerk, om de bijeenroeping eener publieke vergadering der inwoners te verzoeken, ten einde hunne gevoelens, wegens de bills, welke thans aan de beide kamers van het parlement onderworpen zijn, aan den dag te leggen. Het volk heeft geen oogenblik te verliezen, om deszelfs gevoelens uit te drukken, wegens de overhaasting, waarmede men de bills wil doen doorgaan. De ministers geven voor, dat het adjournement niet vóór den 5 januarij zal kunnen plaats hebben.

LONDEN den 3 december. De motie van een parlementair onderzoek, wegens de plaats gehad hebbende gebeurtenissen in de manufactuur-districten, is, gelijktijdig, II. dingsdag, in de beide huizen van het parlement gedaan. Deze heeft tot lange debatten aanleiding gegeven, waarin de oppositie alle hare krachten heeft ontwikkeld, doch waarvan de uitslag voor de tweedemaal eenen volledige triomf voor Zr. Ms. ministers heeft opgeleverd. In het lagerhuis werd de discussie door lord Althorp met gematigdheid begonnen, en slechts bij het einde werden de debatten zeer levendig, toen lord Castlereagh en de heer Tierney, door levendige vermaningen, hunne respectieve ambgenooten op het groot belang van de zaak aandachtig maakten. De beraadslagingen bij het hoogerhuis zijn mede zeer belangrijk geweest. Lord Grenville stelde met zijne gewone wel sprekenheid het aanwezig gevaar voor. Hij vergeleek den tegenwoordigen toestand van zaken van Engeland met die van Frankrijk vóór de revolutie, en deed zien, dat alle de veroorzaakte rampen bij onze naburen door den geest van opstand te weeg gebragt zijn; hetgeen in dit land dezelfde gevolgen zou hebben, en spoedig door de omverwerping van alle burgerlijke en godsdienstige instellingen gevolgd zou worden, indien men zich niet haastte, om de oproerigen tot hinnen pligt terug te brengen.

Gisteren werd, in het hoogerhuis, door lord Sidmouth, bij gelegenheid van de bill, omtrent de militaire exercitien en het ophalen van wapenen, gezegd, dat, volgens de informanten, welke hij, sedert twee dagen, ontvangen had, en nieuwe betweegtedenen bestonden om deze maatregelen te bespoedigen. In onderscheiden districten werden die exercitien met den grootsten nadruk voortgezet, en men deed de grootste pogingen, om wapenen te bekomen. Andere leden gaven ook te kennen, dat er, in het noordelijk gedeelte van Engeland, toebereidselen voor eenen gewapenden opstand gemaakt werden. De tweede lezing van de bill had plaats, en de discussien werden tot de avondzitting, in conflict, uitgesteld.

De zitting van het lagerhuis van dien dag, duurde tot half vier in den ochtend, en werd geheel beïndet met de discussien over de bill, betrekkelijk de oproerige bijeenkomsten. Men besloot, eindelijk, met 351 tegen 128 stemmen, tot eene tweede lezing van dezelve.

LONDEN den 7 december. Het bulletin der gezondheid van Z. M., den 4 dezer, te Windsor publiek gemaakt, meldt, dat de ongesteldheid in Zr. Ms. geest eenigzins veranderd was. Z. M. was eenige dagen geleden, twee dagen lang onpasselijk geweest, doch hoogstdezelve had, bij het afkondigen van het bulletin, deszelfs gewone lichamelijke gezondheid terig bekomen; dewelke, aangezien zijne hogge jaren, zeer goed was.

In de zitting van het lagerhuis, van gisteren, hebben lange discussien over het rapport, wegens de bill, betreffende de oprichterige vergaderingen, plaats gehad. Lord Castlereagh stelde amendementen in eenige bepalingen van dezelve voor, als, bij voorbeeld, dat dezelve niet toepasselijk zou zijn op de in besloten plaatsen gehouden bijeenkomsten, om, over zaken, kerk en staat, of handwerken en beroepen betreffende, te beraadslagen, mits het getal der vergaderde personen niet boven de 300 bedroeg; dat wanneer, bij vergaderingen, in de open lucht gehouden, lieden bijeenkomen, welke kwade oogmerken bekend zijn, en noch kiezers, noch eigenaars van vaste goederen, noch inwoners van de parochien en districten zijnde, de magistraat hun, bij proclamatie, zal bevelen, om uit een te gaan, en dat, zoo zij aan deze waar schuwung geen gehoor geven, alle de inwoners der parochien, de ambtsbezigheden van konstabels zullen mogen vervullen, deze kwaadwilligen zullen mogen vatten en hen voor de politie brengen, enz. Deze amendementen gingen door en werd besloten, dat de bill gedurende vijf jaren van kracht zou zijn.

Vóór dat deze discussie begon, had de heer Lambton aangekondigd, dat hij, dadelijk na de kerstmis-vacantie, eene motie, betrekkelijk eene parlementaire hervorming zou doen, welke strekken zou tot intrekking der wet, waarbij de tijd, dien het parlement zitten moet, op zeven jaren bepaald wordt. Het geacht lid is, zoo men zegt, van voornemen, om den tijd van drie jaren voor opgemelde zittingen voor te stellen.

De debatten over de binnenlandische gesteldheid des lands, zijn thans in beide de huizen afgelopen; door den uitslag ziet men, dat het parlement deszelfs goedkeuring aan het gedrag der magistraten van Manchester gehecht heeft. De prins-regent had hen te voren reeds doen bedanken. Men merkt op, dat zij zich nog niet wettiglijk hebben kunnen verdedigen. Maar het proces van Hunt zal hen de gelegenheid wel verschaffen. Uit al de debatten ontwaart men tevens, dat de oppositie zeer weinig ingang zal vinden.

Het Nederlandsch schip *de Gouverneur*, is den 10 september aan de Kaap de Goede Hoop, van Batavia komende, aangekomen.

Het was bringer van een berigt, aankondigende, dat de inboorlingen van Palembang (aan de Zuid-oost-kust van Sumatra gelegen), waren opgestaan, en al de Nederlandsche planters hadden vermoord, met uitzondering van den heer Muntlange, welke het geluk heeft gehad te ontkomen.

— Doot een der passagiers den 23 oktober met *the Hippomenes* van Curaçao te Nieuw-York aangekomen, verneemt men, „dat de Spaansche generaal Morilla Santa-Fé hernomen heeft en met een sterk legerkorps tegen Maracibo in aantogt was. Een Spaansch eskader uit 1 fregat, 2 oorlogsbepen en 7 kleinere vaartuigen bestaande, blokkeerde Margaritha.”

In een brief uit St. Thomas, van den 12 oktober, wordt het volgende belangrijk berigt uit Spaansch Amerika gevonden: „Wij hebben heden morgen brieven uit Margaritha ontvangen, waarin gemeld wordt, dat aldaar eene kwaadaardige koorts regeerde; onder de slagtoffers derzelve bevonden zich de generaals English en Sandrisky. De generaal Devereux was aldaar nog niet aangekomen” — Uit Augustura werd gemeld, „dat de generaal Arismendi, eene omwenteling in het bestuur aldaar had te weeg gebragt, en dat de generaal Ordinatie in aantogt was, om zich tegen hem te verzetten.”

FRANKRYK.

PARYS den 6 december. De *Gazette de France* plaatst achter de discussien over de zaak van den heet Gregoire (*zie ons vorig no.*) het volgende, hetwelk door den redacteur Achille de Joffroy onderteekend is:

„Op deze wijze is deze belangrijke zitting geëindigd. De heer Gregoire is gelijkelijk verworpen geworden als onverkiesbaar voor het departement van Isere, en als onwaardig onder de afgevaardigden van Frankrijk te zitten. De Fransche eer is gedekt; onsterfelijke luister aan de waardige sprekers, welke het afgrijzen van den koningsmoord hebben uitgeroepen en de vlek hebben uitgewischt, welke eene onterde factie op ons nogmaals in het gezigt van gansch Europa wilde drukken.”

De generaal Latour-Maubourg, onze nieuwbenoemde minister van oorlog, is eerst gisteren avond in deze stad aangekomen, en heeft heden, na de mis, welke Z. M. in de kapel van zijn paleis bijgewoond heeft, een gehoor bij den koning gehad. De onderhandeling, welke men gezegd heeft dat rustfchen hem en den president-minister over zekere punten geopend was, en van wier uitslag men er bijvoegde, dat bij den generaal Latour-Maubourg het al of niet aanvaarden van den gewichtigen post van minister van oorlog zou afhangen, schijnt dus tot wederzijds genoege afgelopen te zijn.

Bij koninklijke ordonnantie is de heer Ravez tot president van de kamer der afgevaardigden benoemd. Onder de kandidaten waren, behalve gemelde heer, de heeren Courvoisier, Lainé, Bellart en Savoie-Rollin.

NEDERLANDEN.

BRUSSEL de 8 december. Men meldt uit Valenciennes, dat men aldaar dezer dagen, bij gelegenheid van het passeren van eenige couriers, welke handelsberigten overbragten; alterhande zonderlinge geruchten heeft verspreid; men verhaalde zelfs, dat de Nederlandsche troepen in opstand waren en op genoemde stad aanrukten. Een onzer dagbladen zulks vermeldende, voegt erbij, dat het onnodig is te betoogen, hoezeer die geruchten van allen grond zijn ontbloot; daar alom in de Nederlanden eene algemeene rust heerscht en de troepen eene volmaakte krijgstucht in acht nemen. Sedert in het noorden van Frankrijk eenige dagbladen in het licht komen, geschreven in den zin der zogenoemde liberalen; is de toon van de zoodanige, welke tegenovergestelde beginstelen schijnen aantekleeven, ook hooger geworden. Zoo verzekert het dagblad van het departement du Nord, 't welk te Rijsfel in 't licht verschijnt: „dat het tijd wordt; om den revolutionairen geest eens vooral te onderdrukken; dat het te betreuren is, dat eene natie, welke geveldt, dat de grondslagen van het algemeen en bijzonder welzijn op Godsdienst, goede zeden en wettigheid berusten, nog genoodzaakt is te twisten met de overblijfselen eener heilighschendende en koningmoordende factie, welke eenmaal Frankrijk met bloed bevleete; dat men de bekende trouw dezer natie slechts behoeft opteroepen, en dat de revolutionairen zich verzekerd kunnen houden, dat, op her eerste sein, de worsteling kort en geenszins twijfelachtig zoude zijn enz.”

GOES den 13 december. Heeren Burgemeesteren dezer stad hebben bekend gemaakt, dat tot de waarneming der bediening van koopmans-bode van die stad op Middelburg en vice versa provisioneel is aangesteld de beurtschipper *Willems Verstraete*; zijnde deze bedieningen alzo provisioneel vereenigd. Gemelde koopmans-bode zal des woensdags en zaturdags van iedere week van Middelburg naar Goes, en des maandags en donderdags van Goes naar Middelburg vertrekken.

MIDDELBURG den 15 december. *Uitrschfel uit een Brief van Batavia van den 9 juni 1819.*

„Omings ontmoette ik op mijne reis door het land, bij een der landheeren komende, een zonderling mensch, van het mannelijk geslacht, welke met in de boschen had gevangen, en waarschijnlijk zeer jong van zijne ouders afgedwaald zijnde; aldaar als een dier in het wild was opgegroeid. Men berekende thans zijnen ouderdom op 30 jaren; hij spreekt hoegenaamd geene taal, maar brult gelijk een dier; meest echter komt zijn geluid overeen met dat van een blaflenden hond; hij loopt op handen en voeten, en springt, wanneer hij een mensch bespeurt, gelijk een rap; van den eerentak op den anderen; ontdekt hij een vogel of eenig ander wild, is het zonderling zoo hem zulks ontfaapt. Men wendt alle pogingen aan om hem aan het eten der landspijs te gewennen; hetwelk zeer moeilijk is.”

ZEEZENDINGEN.

VLISSINGEN den 14 december. Zr. Ms. kahonneerboot No. 17, gekommandeerd door den adelborst der 1ste klasie *A. A. A. Gaymans*, is heden van hier naar Antwerpen gezeld.

Den 6 en 12 dezer zijn van hier gezeld:

L'Emilie, kapt. Gungor, van St. Thomas naar Amsterdam gedestineerd, met tabak en suiker.

The Alito, kapt. J. Preston, naar Boston; met jenever; en *die Jugend Freund*, kapt. K. A. Stek, op avontuur, met ballast; beide van Antwerpen.

Den 12 dezer zijn alhier ter reede gekomen:

De Jonge Klaas Zuinega, kapt. H. A. Bol, van Mandari naar Ostende gedestineerd, met deelen en balken.

Voor Antwerpen bestemd: *the Albion*, kapt. J. Hurst, van Londen, met stukgoederen; *Justine*, kapt. J. Tikiob, van Bordeaux, met wijn en stukgoederen; *Commercial Packet*, kapt. K. B. Marcin, van Londen, met stukgoederen.

De Engelsche brik *the good Intend*, kapt. John Aaron, van Londen naar Antwerpen gedestineerd, door het slechte weder den 12 dezer genoodzaakt geweest zijnde het Veergat binnen te loopen; is met het afkomen in het Sloe omhoog geraakt, en wacht een gunstig geest om weder vlot te vallen.

